

A woman with brown hair, wearing a red Victorian-style dress with a white lace collar and large earrings, is seated by a window. She is looking out the window with her hands resting on the sill. To her left is a large bush of red camellias. The window has white lace curtains. The overall scene is romantic and evocative of the late 19th century.

E. Sarkama-Voigt

Martha —
Maalaistyttö ja
Lady Rose

Martha – Maalaistyttö ja Lady Rose

Eila Sarkama-Voigt

Martha – Maalaistyttö ja Lady Rose

TANSSIAISTEN JÄLKEEN

Hän kukan hiuksistaan ojensi,
sitä huuleni hellästi suuteli.
Sen sydämeeni kätkin.
Ruusuni, ruusuni!

Frederik O'Flaherty

Martha – Maalaistyttö ja Lady Rose

Copyright 2021 Eila Sarkama-Voigt

Taitto: Marjut Vuolanne

Kustantaja: Books on Demand GmbH, Helsinki, Suomi

Valmistaja: Books on Demand GmbH, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-804-610-3

Lady Rose – kesän viime ruusu

Martha oli hämmentynyt huumasta ympärillään. Hän oli juuri selvinnyt tehtävästä, jollaisesta hän ei edes ollut osannut unelmoida. Vielä se tuntui epätodelliselta, kuin joku toinen olisi seissyt Dublinin yliopiston lavalla ja laulanut ensikonsertissaan koko sille suurelle yleisömäärälle. Mutta totta se vain oli.

Robert Ryan syleili oppilastaan.

– Minä tiesin, että näin tulisi käymään kuullessani ensi kerran olohuoneessani Donegalista tulleen tytön laulavan Kesän viime ruususta. Näin sieluni silmin juuri tämän päivän, nuoren laulajattaren ruusupuvussa, ruusu hiuksissaan, laulamassa juuri tuota samaa Kesän viime ruusua.

– Seisoit siinä olohuoneeni matolla. Olit kuin laakson lintu, raikas tuulahdus Donegalin lahdelta, nummilta ja niityiltä. Kuulin sinun laulavan, liikutuin. Ja rakastuin!

Konsertissa Dublinin filharmonikkoja johtanut kapellimestari Sir Richard Norton oli seurannut ensikonsertoijaa taiteilijahuoneeseen. Hän sulki suojattinsa suureen syliinsä:

– Onnea Marie! Sinä lumosit ihmiset, lauloit vain yhdelle ja kaikille suoraan sydämeen.

– Ja tämä on vasta alkua! Nyt juhliitaan! Kohta pamahtaa.

Norton ojensi Marthalle lasin kuplivaa.

– Minulle myös, kuului Violet O'Callaghanin ääni.

– Peijana vieköön, Martha, aika peto olet laulamaan. Marthan paras ystävätär Violet esitti onnittelunsa hänelle tyypilliseen tapaan.

– Aivan samaa sanoi Donegalin juna-aseman hoitaja herra Fitzpatrick, kun kuuli minun lähtevän Dubliniin tullakseni suureksi taiteilijaksi, Martha nauroi.

– Ai, oletteko kuulleet pedon laulavan, utelin. Häntä nauratti ja hän korjasi tarkoittavansa, että lauloin niin ihanasti kuin olisin ollut tai vaasta kirkkokansan syliin pudonnut enkeli.

Marthan isotäti Olga, nuorekas ja iloisen elämänasenteen omaava 80-vuotias, oli tullut Belfastista asti kuuntelemaan sukulaistytönsä ensikonserttia.

– Rakas lapsi, olen aivan ihmeissäni ja liikuttunut, että meidän pikku Marthamme se siellä seisoj lavalla ja lauloi niin kauniisti, Olga-täti

sanoi Marthalle.

– Kunpa Lydia ja Nancy olisivat olleet kuulemassa. Hengessä he varmaan olivatkin, kuten myös Marthan isovanhemmat Oscar ja Lily. Ja tietysti Florence-täti. Niin haluan uskoa.

Lapsena Martha ja hänen sisarensa Kirsten olivat usein vierailleet Belfastissa vanhempiensa kanssa erilaisissa perhetilaisuuksissa. Martha muisti vielä elävästi, miten piinallisia hetkiä hän oli kokenut tätien pyytäessä häntä esiintymään.

Pieni tyttö kun osasi lausua ja laulaa niin eläytyvästi, että sai kuulijat liikuttumaan kyyneliin. Ja tällaisia tunne-elämyksiä taiteita rakastavat tädit janosivat.

Tädit ihailivat suunnattomasti taiteilijoita ja erityisesti laulajia. Olga-täti oli itsekkin harjoitellut joitakin aarioita. Niitä hän oli esittänyt sukulaisille enemmän tai vähemmän onnistuneesti.

Kesän viime ruusun Martha oli kuullut ensimmäisen kerran Lydia-tädin laulamana Olga-tädin hieman horjuvalla säestyksellä. Vanha tunnelma palautui hänen mieleensä aina kun hän itse lauloi laulua.

Olga-täti maalasi tauluja, rakasti runoja ja niiden esittämistä. Hän oli hämmästyttänyt sukulaiset opetellessaan soittamaan pianoa 60-vuotiaana. Für Elise sujui tuolloin jo mallikkaasti. Ja siitä ohjelmisto varmaan oli laajentunut.

Oli itsestään selvää, että Martha oli perinyt taiteellisen luonteensa isänsä suvulta.

Konsertti oli etukäteen herättänyt suurta uteliaisuutta, sillä juuri kukaan Marthan parhaiden ystävien lisäksi, ei ollut kuullut neiti O'Brienin laulu. Robert Ryan oli varjellut tarkasti aarrettaan.

Napolilainen Salvatore Marconi, jonka Ryan oli palkannut opettamaan suojatilleen italian kieltä, oli yllättäen osoittautunut itseoppineeksi tenorikyvvyksi. Salvatore oli pyytännyt päästä Ryanin oppilaaksi.

Kukaan ei jaksanut uskoa, että itserakkaasta ja omahyväisestä napolilaisesta tulisi mitään sen kummempaa. Hän oli kuitenkin edistynyt opinnoissaan niin hyvin, että professori Ryan, tosin epäröiden, oli antanut hänen vierailla Marthan ensikonsertissa.

Ryan oli pelännyt pahinta. Mutta italialainen olikin yllättänyt, tehnyt vaikutuksen ensikonserttiyleisöön ulkonäöllään ja hunajaisella tenorillaan.

Salvarore Marconi liittyi intoa puhkuen seurueeseen. – Yleisö taisi pitää minusta, vai mitä, professori Ryan?

– Niin taisi pitää, Ryan hymyili kommentoimatta sen kummemmin kuulemaansa.

– Kiitos Salvarore. Olit aivan upea, Martha kehui. – Ei tietoaakaan siitä naukuvasta glissandosta!

– Teillä on tosi komea ääni ja sitä olette itsekin, Olga-täti kehui. – Olin aivan otettu. Valitettavasti Belfastissa ei juuri pääse kuulemaan teidänlaisianne aitoja italialaisia ääniä. Teidän pitäisi tulla sinne laulamaan Marthan kanssa.

– Se on hyvä idea. Silloin täditkin saisivat kuulla meitä, Martha sanoi.

– Belfastia saan kiittääkin siitä, että minusta tuli laulaja. Kummitä-tini Florence vei minut siellä kuulemaan italialaista koloratuurisopraanoa Rosetta Serraa. Silloin päätin, että haluan tulla yhtä hurmaavaksi laulajaksi kuin Serra.

– Olen varannut Shelbournesta kabinetin vastaanottoa varten. Olen levittänyt sanaa ja odotan sinne ystäviä ja tuttaviam. Kenties muutama sanomalehti-ihminenkin tulee, Ryan sanoi.

– Mutta sitä ennen tarjoan valikoidulle seurueelle aterian kotonani Pohjoisella Merrion-kadulla, hän lisäsi.

– Siellä voimme siisteytyä ja levätä. Minä vaihdan leninkini toiseen mukavampaan, Martha sanoi.

Yllätysvieraita

Shelbourne, yksi Dublinin parhaista hotelleista, sijaitsi osoitteessa 27. St Stephens Green, lähellä professori Ryanin asuntoa pohjoisella Merrion-kadulla. Ryan oli usein nähty vieras hotellin ravintolassa.

Henkilökunta tunsu hyvin myös Ryanin oppilaan Martha O'Brienin. Jotkut olivat olleet kuuntelemassa neiti O'Brienin ensikonserttia ja esittivät nyt kiitoksensa.

Hotelli Shelbournen kabinetissa odotti professori Ryanin ja Marthan ystäviä, tuttaviam ja tuntemattomia ihailijoita.

– Fräulein Martha. Sie waren ganz reizend, wunderbar! Grüsse aus Wien.

Martha ei ollut uskoa silmiään. Kukas muu kuin kreivi Lobkowitz ja hänen ystävänsä herrat von Siewert ja von Schwindt siinä seisoivat hänen edessään.

– Ich bin total überrascht! Martha sai sanotuksi. – Teitä nyt viimeksi saatoin odottaa. Mutta olen tosi iloinen.

– Gnädige Freulein, otin selvää milloin olisi konsertti, josta oli puhetta Wienissä. Sanoin heti Siewertille ja Schwindtille, että sinne me lähdemme. Lähdemme Irlantiin kuuntelemaan Freulein Marthaa. Ja haluamme nähdä koko teidän kiehtovan maanne!

Robert Ryan oli huomannut kaukaiset vieraat ja tuli tervehtimään. – Tämöpä iloinen yllätys.

– Suurenmoinen konsertti. Te olette ihmeiden tekijä professori Ryan.

– Martha itse on ihme, Ryan hymyili. – Olen vain mahdollistanut tämän ihmeen puhkeamisen kukkaan. Miten kauan aiotte olla Dublinissa?

– Dublinissa olemme vain pari päivää ja lähdemme täältä eteenpäin. Olemme kuulleet, että täällä voi vuokrata hevosvankkurit ja matkustaa vaikka koko maan halki. Se kuulostaa hyvin eksoottiselta. Juuri sellaista me olemme tulleet täältä hakemaan, kreivi Lobkowitz sanoi.

– Se on todella mahdollista, mutta en ole aivan varma, onko se teille sopivin tapa matkustaa, Ryan epäröi. – Vaunut ovat aika alkeelliset. Niissä ei ole mukava yöpyä.

– Emme me aiokaan yöpyä vaunuissa, kreivi sanoi. – Matkan varrelta löytyy varmaan jonkinlaisia majoitustiloja. Emme odota mitään luksusta. Meille kelpaa mikä vain. Voisitteko suositella jotain reittiä?

– Voisitte suunnata pohjois-Irlantiin, Donegalin kreivikuntaan, mistä minä olen kotoisin. Se on alkuperäistä Irlantia. Kotini on hyvin vaatimaton. Sitä ei voi verrata teidän palatsiinne Wienissä. Mutta olisi hauskaa nähdä teidät siellä, Martha sanoi.

– On kai siellä jokin majapaikka? Kreivi Lobkowitz arveli.

– On tietysti, paras hotelli on aivan kaupungin keskustassa, Martha sanoi.

– Voisin esitellä teille hyvän ystäväni lordi O'Flahertyn. Hänellä on suuri kartano Donegalissa. Hän haluaisi varmaan saada vieraita Wienistä. Tuolla hän onkin.

– Ihana konsertti, Frederikin isä sanoi.

– Lordi Angus O’Flaherty, haluaisin esitellä teille ystäväni, Martha sanoi. Kreivit Lobkowitz, von Schwind ja von Schwieten. He ovat tulleet Wienistä asti konserttiin.

– Frederik O’Flaherty, nuori mies esitteli itsensä.

– He suunnittelevat matkustavansa hevosvankkureilla Irlannin halki. Se on heistä kovin eksoottista. Suosittelin heille Donegalia Irlannin eksoottisimpana kreivikuntana, Martha sanoi.

– Hauska tutustua herrat. Jos tulette Donegaliin, olisin iloinen, jos voisin nähdä teidät vierainani. Voitte viipyä talossani niin kauan kuin haluatte, O’Flaherty sanoi.

– Sopisiko sinulle Martha, että pitäisimme sen yleisökonserttimme kesäkuun lopulla? O’Flaherty kysyi.

Yritän kehittää ohjelman, jonka uskoisin miellyttävän tavallisia ihmisiä. Joukossa voi tietysti olla yllätyksiäkin, Martha sanoi.

– Kesäkuun lopussa ruusut ovat jo hyvässä kukassa. Monet haluavat nähdä juuri nuo kuuluisat ruusut. Sovittaisiinko kesäkuun kolmannen sunnuntain iltapäivä? O’Flaherty sanoi

Wieniläiset ottivat ilahtuneina vastaan Moorhill Castlen isännän lordi O’Flahertyn kutsun. Totta kai he halusivat matkustaa halki Irlannin tullakseen Marthan eksoottiseksi mainostamaan Donegaliin.

Violetin vanhemmat, pankkiiri-isä ja taidegalleristi-äiti näyttivät olevan yhdessä. Olivatkohan he sopineet riitansa ja palanneen taas yhteen?

– Kas, neiti Martha, se pieni neiti, jonka Violet toi luokseni ja mainosti tulevaksi suurlaulajaksi, O’Callaghan hymyili. – Ja totisesti, Violet oli aivan oikeassa.

– Onnitteluni, Violetin äiti sanoi. – Olen ällikällä lyöty, mitä kaikkea sinä osaat. Seurasi on tehnyt hyvää tyttärelleni. Hän on hieman tasaantunut. Hän väittää, että olet luvannut ottaa hänet mukaasi Wieniin? Onko se totta?

– Sellaisesta on ollut puhetta. Mutta vain sillä ehdolla, että Violet lupaa käyttäytyä kunnolla. Minulla ei ole siellä aikaa vahtia häntä. Wieniläiset miehet saavat helposti kauniin naisen pään pyörälle, Martha nauroi.

Martha tarkensi katsettaan. Eikö tuo nuori mies ollutkin viulutaitei-

lija James Barry, johon hän oli tutustunut laivamatkalla Lontooseen.

Heidän katseensa kohtasivat. Barry hymyili.

– Minähän lupasin tulla, Barry sanoi. – Lauloit juuri niin taitavasti kuin olin ajatellutkin. Sano Martha, voisimmeko tavata lähipäivinä? Esimerkiksi ylihuomenna Stephens Greenin portilla kello kaksi ilta-päivällä?

– Sovittu. Olen silloin varmasti jo toipunut, Martha sanoi.

Sanopa James, voisitko ajatella, että soittaisit suosittuja viulusävel-lyksiä Donegalissa Moorhill Castlessa pidettävässä ilmaiskonsertissa kesäkuussa. Se on tarkoitettu paikallisille asukkaille, joilla ei ollut ti-laisuutta tulla ensikonserttiini.

– Ilman muuta, Barry sanoi. – Puhutaan siitä ylihuomenna. Ym-märrän ettei siitä saa maksua.

– Moorhill Castlen isäntä Angus O'Flaherty on mukava mies. Hän on hyvä ystäväni. Samoin hänen poikansa Frederik O'Flaherty, Mart-ha selitti.

– Frederik on mustasukkainen. Olen tuntenut hänet aika kauan ja hän pitää minua lähes omaisuutenaan. Mutta ei siitä kannata välittää, Martha lisäsi.

– Hyvä kun varoitat, Barry kiitteli. – En minä häntä pelkää. Enkä ketään muutakaan. Sinä olet tyttö minun mieleeni. Ehkä nappaan si-nut itselleni.

– En ehkä panisi vastaan, Martha nauroi.

Frederick O'Flaherty oli huomannut Marthan keskustelewan tunte-mattoman nuoren miehen kanssa. Hän päätti ottaa selvää kuka tämä oli.

– Saanko esitellä. Frederik O'Flaherty ja James Barry, Martha sa-noi. – Barry opiskelee viulunsoittoa Lontoossa ja on luvannut tulla soittamaan kesäkuun lopulla Puutarhakartanossa pidettävään ilmais-konserttiin.

– Sepä hienoa, O'Flaherty sanoi. – Martha kertoi tavanneensa teidät Lontoon matkallaan. Palaan asiaan myöhemmin.

– Onnistuit hyvin. Olen oikein ylpeä sinusta, Frederik kehui.

– Tulen tapaamaan sinua ylihuomenna noin kahden aikaan.

– Sovin juuri Jamesin kanssa, että tapaamme silloin Stephens Gree-nissä, jotta voimme keskustella konserttiohjelmasta ennen kuin hän menee kotiinsa Kerryyn, Martha sanoi.

– Tavataan sitten Donegalissa, Frederik sanoi ja kiirehti pois.
Serkukset Violet ja Sean O’Callaghan olivat myös ehtineet juhliin.
– Seanin lahjat ovat kotona eteisaulussa. Voi vain arvata, mitä niissä mahtaa olla, Violet sanoi.

– Kiitos Sean. Olen kovin utelias. Avaan paketit heti kotiin päästyäni. Martha hymyili Seanille kauneinta hymyään.

Violet kertoi Martalle nähneensä konsertin väliajalla Elisabeth O’Rourken erään hyvän näköisen nuoren miehen kanssa. Elisabeth oli pukeutunut dramaattiseen mustaan asuun.

– Kyselin piruuttani onko hänellä surua, Violet virnuili. Hän ei vastannut. Kun kysyin, mitä hän piti laulustasi, hän ei oikein tiennyt mitä vastata. Kai hän aika hyvä oli, hän lopulta sanoi.

– Aika hyvä! huudahti hänen seuralaisensa. Hän oli loistava!

– Sitten hän esitteli meidät toisillemme. Kavaljeerin nimi oli Randolph Guinness.

– Varmaan sitä rikasta olut-sukua, Martha sanoi.

– Olen juuri sopinut Frederikin isän kanssa, että kartanossa pidetään ilmaiskonsertti paikkakuntalaisille kesäkuun viimeisenä viikonloppuna, kai tulet sinne. Minä laulan siellä. James Barry on luvannut soittaa siellä viulua, Martha selitti Seanille.

– James Barry, kuka hän on? Sean ihmetteli.

– Tuo ruskeatukkainen, joka tuolla keskustelee Maryn kanssa. Tutustuin hänen laivamatkalla Lontooseen. Hän opiskelee viulunsoittoa Lontoossa.

– Kiitos kutsusta. Voi olla, että menen lahden yli Pariisiin. Tulen elokuussa. Martha, se on meidän kuukautemme. Täysikuu niittyjen yllä. Sean hymyili salaperäisesti.

Mies, joka esitteli itsensä reporteriksi Dublin Postista, pyysi saada esittää pari kysymystä. Hän halusi tietää kaiken Marthasta lapsuudesta lähtien.

Hän halusi tietää, oliko neiti O’Brien todella saanut tarjouksia Wienistä ja Pariisista? Aikoiko hän esiintyä myös Irlannissa? Lisäksi hän uteli, oliko Martha kihloissa Frederik O’Flahertyn kanssa?

Martha vastasi, ettei ollut kihloissa O’Flahertyn kanssa. He olivat vain ystäviä.

– Niinhän kaikki sanovat, reportteli nauroi. – Kiitos neiti O’Brien.

Lupaen kirjoittaa teistä oikein kauniisti. Te olettekin hyvin kaunis. Olen täysin teidän lumoissanne.

– Kiitos, Martha hymyili. – Toivottavasti pidätte lupauksenne.

Myös O'Donovanin pariskunta tuli tervehtimään ja kiittämään unohtumattomasta illasta.

– Minun täytyy myöntää, että saitte aikuisen miehen itkemään, herras O'Donovan sanoi.

– Se nukke Olympia oli aivan huikea, rouva Donovan selitti. – Itkin ja nauroin.

Taiteilijan rakkaus

Kun Martha yöllä oli kotona, olohuone tuoksui kuin kukkameri. Sean O'Callaghan oli toimittanut kaksi suurikokoista pakkausta, joissa Martha arveli olevan maalauksia.

– Olen odottanut, että avaat ne itse. Haen keittiöstä sakset, palvelustyttö Mary selitti.

Ensimmäisestä paketista tuli esille suurikokoinen taulu, jossa Martahan näköinen nuori tyttö istuu haaveillen kukkivalla niityllä yllään vaaleanpunainen kesäleninki.

– Lumoava, Mary huokaili. – Huomaa selkeästi, että hän on rakastunut sinuun.

Toisesta paketista löytyi maalaus, jossa Martha seisoo kalliolla myrskyinen meri takanaan. Punertavat hiukset ja siniruutuinen leninki liehuvat tuulessa.

Tytön katse on suuntautunut meren taakse, kenties Amerikkaan, irlantilaisien unelmien maahan.

Mitä tyttö katsoo? Kaipaako tyttö jotain? Päättäväiseltä hän ainakin näyttää seisoessaan siinä omalla kalliollaan. Tuuli ei suista häntä meren tyrskyihin.

Robert Ryan tarkasteli tauluja.

– Hyvin viehättävä, nostalginen maalaus, hän arvioi.

– Sean tietää, miten paljon rakastan kesäisiä kukkaniittyjä. Taidan ripustaa sen omaan huoneeseeni, Martha sanoi.

– Meriaiheisen taulun lahjoitan sinulle, Robert. Mikäli pidät siitä, Martha sanoi. – Toivottavasti Sean ei pahastu.

– Kiitos. Se sopii erinomaisesti tänne olohuoneeseen. Meri on monella tavalla täällä läsnä, Robert sanoi.

– Tapasin vastaanotolla ystäväni Harry Evansin Lontoosta. Hän lupasi tulla ensikonserttiisi. Ja siellä hän olikin. Muistathan luokkatoverini, jolta ostimme lippuja konsertteihin. Hän järjestää myös itse konsertteja, Ryan selitti.

– Hän sanoi, ettet vielä ole valmis laulaja, mutta osaat jo paljon, Ryan sanoi. – Hän arveli voivansa järjestää sinulle konsertin Lontoossa. Jos et hänen mielestään ole valmis, miksi mennä tarjoamaan ihmisille puolivalmista. Toisaalta, en halua kuluttaa sinua loppuun heti urasi alkumetreillä.

– Oli ihana päivä, mutta myös aika jännittävä ja siten rasittava. Taidan mennä nukkumaan, Martha sanoi. – Kiitos sinulle, Robert, kaikesta mitä olet tehnyt hyväkseni.

– Ilo on täysin minun puolellani. Olen hyvin kiittollinen, onnellinen ja ylpeä sinusta, Robert sanoi.

Marthan mentyä Robert Ryan istahti olohuoneen sohvalle, kaatoi itselleen konjakin ja sytytti sikarin.

Hänen ajatuksensa palasivat siihen elokuiseen päivään, jolloin hänen elämäänsä oli yllättäen tullut Donegalista nuori tyttö, joka oli luomnut hänet luonnollisuudellaan ja kauniilla äänellään. Ja hän oli rakastunut, vaikkei uskonut voivansa rakastua kehenkään Margaret Blaken jälkeen.

Hän katseli Margaretin kuvaa flyygelin takana. Ottaisiko sen pois ja sijoittaisi tilalle Martha O'Brienin kuvan myrskyävän meren äärelle? Tai antaisiko molempien olla seinällä muistuttamassa kahdesta elämänsä tärkeimmästä naisesta?

– Vaikka Martha on herkkä, hän on lujaa tekoa. Hän on kuin tyttö, joka seisoo vakaasti omalla kalliollaan keskellä meren tyrskyjä. Kunpa saisin pitää hänet vielä jonkin aikaa elämässäni, Ryan ajatteli.

– Minun viimeinen rakkauteni! Kesän viime ruusu!

Kulttuurikodissa

Kreivi Lobkowitz seuralaisineen oli kutsuttu illastamaan professori Robert Ryanin luokse tämän edustavaan yrjönaikaiseen taloon pohjoisella Merrion-kadulla.

Se oli yksi Dublinin arvostetuimmista asuinalueista. Alueen oli suunnitellut 1762 arkkitehti John Ensor. Alueen keskellä oli pieni puistoalue Merrion Square -aukio. Aukiota reunustivat pohjoinen ja eteläinen Merrionkatu yrjönaikaisine taloineen.

Robert Ryan oli kutsunut illanviettoon myös ylikapellimestari Richard Nortonin, neiti Violet O'Callaghanin sekä tämän serkun taidemaalari Sean O'Callaghanin sekä viulutaiteilija James Barryn.

Talon yläkerran keltaissa huoneessa Martha O'Brien oli asunut Dublinissa ollessaan professori Ryanin yksityisoppilaana.

Tässä hienostuneessa ympäristössä maalaistytöstä oli kehittynyt se nuori nainen, joka hän tänään oli.

Robert Ryan ei koskaan katsonut tarpeelliseksi selitellä ihmisille, minkälaisesta suhteesta oikein oli kysymys. Koska siinä ei ollut mitään salattavaa tai selitettävää. He olivat todella opettaja ja oppilas jotka asuivat saman katon alla.

Kreivi Lobkowitz, joka oli hyvin sivistynyt mies, kuten myös hänen ystävänsä von Siewert ja von Schwind, ihastelivat professori Ryanin kirjaston laajuutta ja monipuolisuutta. Ei oikeastaan ollut juuri mitään, mitä sieltä ei olisi löytynyt.

Vieraat panivat merkille, että olohuoneessa oli suuri merimaalaus ja kahta kaunista naista esittävät maalaukset.

– Vihreäpukuinen nainen on laulajatar Margaret Blake. Hän oli tunnettu irlantilainen laulajatar. Hän menehtyi uransa huipulla kurkkusyöpään. Se on hyvin epäoikeudenmukaista. Hän oli myös oppilaani.

– Tuo toinen maalaus esittää Marthaa. Se ripustettiin tuohon seinälle eilen illalla. Sen on maalannut nuori irlantilainen taidemaalari Sean O'Callaghan. Tämä nuori mies vierelläni, Ryan sanoi.

– Vaikuttava maalaus!. Nuori peloton nainen tyrskyjen keskellä, pitkät hiukset tuulessa hulmuten, kreivi ihasteli.

– Martha sai sen eilen taiteilijalta lahjaksi. Hän ajatteli sen sopivan olohuoneeseeni merimaalauksen ja vihreäpukuisen naisen seuraksi. Et kai pahastu Sean?

– En tietenkään, taidemaalari hymyili. – Pääasia, että se on nähtävänä arvoisellaan paikalla.

– Sen toisen, romanttisen maalauksen, vein omaan huoneeseeni, Martha selitti.

– Kun herään aamulla, voin katsella maisemaa ja kuvitella makaavani nurmella kukkien keskellä. Viipyilen vuoteessa ja hengitän kukkien tuoksua. Tulkaa yläkertaan katsomaan maalausta, Martha ehdotti.

– Se on täydellinen. Se kuvaa hyvin Marthan sisäistä ja ulkoista kauneutta, Lobkowitz kehuu. – Hän on todellinen kukkaistyttö.

– Sean O’Callaghan on hyvä ystäväni, Martha kertoi. – Meitä on neljä ystävää. Seanin ja minun lisäksi Violet O’Callaghan ja Frederik O’Flaherty. Perustimme ensitapaamisessa nuorten lahjakkuuksien kerhon, joka kokoontuisi kerran viikossa ja keskustelisi henkevästi erilaisista teemoista.

– Menin Violetin ja Frederikin kanssa tapaamaan Violetin Galwaysta Dubliniin tullutta serkkua. Oven avasi nuori poika, joka näytti minusta ihmeen tutulta. Olimme tanssineet eräässä tanssipaikassa Donegalissa. Hän oli saattanut minut kotiin kesäisen kukkivan niityn halki. Pian sen jälkeen muutin Dubliniin. En uskonut näkeväni häntä enää koskaan.

– Kukkiva niitty kesäisenä iltana Donegalissa, sillä on teille ilmeistä tunne-arvoa, kreivi Lobkowitz arveli.

– Niin on, Sean myönsi ja hymyili salaperäisesti.

– Toistaiseksi vain Martha ja Sean, ovat lunastaneet nuorten lahjakkuuksien lupaukset. Minulla ei ole mitään erityislahjakkuutta, mutta jonakin päivänä aion puhua Irlannin vapautumisen puolesta, Violet sanoi.

– Se on vaarallinen aihe, mutta on tarpeellista pitää asiaa esillä, Ryan sanoi.

– Ja iskeä sopivan hetken tullen. Minä en pelkää, Violet vakuutteli.

– Frederik O’Flahertyyn te jo tutustuittekin, Martha sanoi. – Hän kirjoittaa runoja, mutta toistaiseksi mitään ei ole julkaistu. Se on vain ajan kysymys.

– Ihmisellä täytyy olla jokin päämäärä mihin pyrkiä, jokin visio, von Swieten sanoi. – Ja näillä nuorilla ihmisillä sellainen tuntuu olevan.

– Ja onhan sellainen meillä vanhoillakin. Aiomme todella toteuttaa sen matkan hevosvankkureilla, haluaisimme kuulla mitä reittiä suosittelette, kreivi von Schwindt sanoi.

– Minusta hyvä reitti voisi olla esimerkiksi Kilkenney, Waterford, Galway, Kerry, Clifden, Tralee, Sligo ja Donegal, Ryan sanoi. – Ja takaisin voisi tulla eri reittiä

– Jos tullette Kerryyn, teidän täytyy vierailla perheeni luona, James Barry sanoi.

– Ateria on jo odottamassa ruokasalissa, Ryan sanoi.

Illallisen professori Ryan oli tilannut hotelli Shelbournen keittiöstä ja sen mukana tarjoilijan. Samoin teki Richard Norton, jos jostain syystä tarjosi vierailleen ruokaa.

– Minä en välitä suuresta palveluskunnasta ympärilläni. Meitä on täällä vain kolme. Martha, Mary ja minä, Ryan selitti.

– Mary Martin, Ryanin palvelustyttö, on ollut ystäväni heti ensimmäisestä päivästä lähtien. Olemme suunnilleen samanikäiset, Martha selitti.

– Kun tulin tänne, olimme molemmat kuusitoista vuotiaita. Ensimmäisenä aamuna läksynäni oli saksaksi Franz Schubertin Heidenröslein Goethen sanoihin. En tiedä, oliko professori Ryan laittanut sen läksyksi tahallaan vai oliko kyseessä erehdys. Hänen täytyi tietää, etten osannut sanaakaan saksaa.

– Mary keksi, että Ryanin kirjastossa on sanakirja. Otin sen mukaani Stephens Greenin puistoon ja opettelin sana sanalta tekstin, kunnes minulla oli laulun sisällöstä jonkinlainen käsitys.

– Kuten huomaatte, minä olen yksinhuoltaja, jolla on kaksi tytärtä, Mary ja Martha, Ryan vitsaili.

– Ei professori Ryan vielä mikään kovin vanha ole, Martha sanoi.

– En omastakaan mielestäni. Mutta jos sanot minua professoriksi, tunnen heti olevani vanha, Ryan sanoi.

– Olen ottanut vastuun Marthan kehityksestä. Ja se on ollut hyvin palkitsevaa, Ryan sanoi. – Olen saanut sovituksi Wienin hovieopperan johtajan Gustav Mahlerin kanssa, että Martha laulaa syksyllä Wienissä Carmenissa kolmessa esityksessä Micaelan osan. Mahler pitää Marttaa omana löytönään ja haluaa esitellä hänet yleisölle ennen muita.

– Harjoittelemme Micaelan etukäteen niin hyvin, että se sijoittuu

Martha O'Brienistä on kasvanut Dublinissa opettajansa professori Robert Ryanin kulttuurikodissa älykäs ja rakastettava nuori nainen. Onnistuneen ensikonsertin jälkeen uudella kyvyllä on kysyntää maailmalla. Liikuttava Micaela Carmen oopperassa lumoa vaativan yleisön Wienin hovioopperassa. Parempaa alkua ei voisi saada.

Marthan elämän rooliksi näyttää muodostuvan kaksoisrooli Lady Harrietina ja maalaistyttö Marthana. Friedrich von Flotowin nimeään kantavassa oopperassa Martha hän laulaa koskettavasti kesän viime ruususta. Hän onkin saanut lempinimen Lady Rose, irlantilainen kaunotar. Tämä on toinen kirja Marthan elämästä.

Martha-kirjojen luoja Eila Sarkama-Voigt kertoo asiantuntevasti, minkälaista on olla nuori aloitteleva laulaja.

9 789528 046103